

Forhandling

Gade (SF):

Jeg vil sige tak til miljøministeren for besvarelsen, og jeg vil også gerne tilkendegive, at det er længe siden, jeg har stået i en debat med en dansk miljøminister – måske er det første gang – hvor jeg er helt tilfreds med de holdninger, som miljøministeren giver udtryk for, og det vil jeg da rose miljøministeren for.

Så blev der nævnt en lang række initiativer; dem kan jeg genkende, vi har dem på listen. Nogle af dem startede vi på at diskutere i 1983-84, og først nu her 10 år efter er de faktisk ved at blive gennemført. Sådant noget som en giftjournal kan jeg huske stod i SF's første beslutningsforslag fra 1983, kurser vedrørende brug af sprøjtemidler stod der om i SF's første beslutningsforslag i 1983. All right, nu kommer det, men vi kunne have gjort det langt tidligere; vi vidste rent faktisk godt, hvad der skulle til, allerede for 10 år siden.

Så er det et spørgsmål om den politiske vilje til at vælge nogle nye midler, nogle nye metoder, og det er først og fremmest her, diskussionen om adfærdsendrende afgifter kommer ind. Det tror jeg vi får en større diskussion om i løbet af dagen, og at det behov er der, er uomtvisteligt.

Ministeren redegjorde selv for, at situationen er uholdbar. Jeg har kigget i Danmarks Geologiske Undersøgelses grundvandsovervågning fra 1993, og der har jeg set på de målinger, man har foretaget. Der står:

»I hele landet er råvand fra 146 vandværksboringer« – altså de prøver, man har taget – »og enkelte andre boringer undersøgt for pesticider. Der blev påvist pesticider i 30 boringer svarende til 20 pct. af de undersøgte prøver.«

Jeg siger det kun, fordi vi også skal vide og erkende, at vi står over for et større og bredere problem end et punktproblem; det er tit blevet betragtet som sådan og diskuteret ud derfra.

I enkelte amter har op til en tredjedel af de gennemførte prøver i forbindelse med Danmarks Geologiske Undersøgelses måleprogram vist pesticidrester. Dertil kommer, at vi har klare tal for, at vi rent faktisk ikke kan leve op til pesticidhandlingsplanens målsætning inden 1997 med de eksisterende og valgte midler. De oplysninger, som Miljøudvalget har få-

et, viser, at mængden af aktivstof i 1992 er reduceret med 35 pct. i forhold til de 50 pct., man skal nå inden 1997, mens det er helt galt, når det gælder behandlingshyppighed; den er oven i købet øget med et par procent, men lad os så sige, at det er status quo i 1992. Jeg hørte godt, ministeren sagde, at den forventes at være faldet i 1993, når man får gjort det op. Men tilbage står jo, at det er afgørende for hele tendensen, der går imod stadig giftigere midler og dermed mindre mængder aktivt stof; hvis vi så samtidig fortsat har lige stor behandlingshyppighed, er det altså sådan, at miljøsituationen ikke er forbedret. Man kan rent faktisk være i tvivl, om den ikke i forhold til flora og fauna er forværret, men her er nok noget, vi videnskabeligt set ikke ved med 100 procents sikkerhed.

Jeg opfatter miljøministerens besvarelse som en nøglebetragtning. Ministeren har også givet udtryk for det i et skriftligt svar til udvalget, og jeg citerer fra udvalgsbilaget:

»Det må konkluderes, at forbruget af pesticider ikke falder i overensstemmelse med intentionerne i handlingsplanen, samt at de igangsatte initiativer næppe vil bidrage til en tilstrækkelig nedgang i pesticidforbruget målt som behandlingshyppighed.«

Det er klar tale; jeg er helt enig. Det kræver også, at Folketinget mander sig op til et klart svar, at der skal handles nu – mere effektivt og med nye metoder. Vi diskuterer to nye metoder. Den ene er at forbyde de mest miljøfarlige stoffer; det har miljøministeren taget initiativ til, og det støtter vi fuldt og helt. Og jeg har kigget – som ministeren og andre har bemærket – i gamle arkiver og gamle debatter her for 10 år siden og kan huske, at vi faktisk da – allerede i 1983 – havde en diskussion, om vi ikke skulle forbyde nogle stoffer med det samme i stedet for at sætte denne besværlige revurdering i gang. Nu gør vi det, og jeg er tilfreds med, at også atrazin kommer ind på listen over de stoffer, der skal forbydes. Men jeg vil gerne spørge ministeren – når nu atrazin skal med – om der så ikke var en række stoffer, der lige så godt kunne forbydes samtidig.

Det andet nye er, at vi skal indføre adfærdregulerende afgifter på sprøjtemidler, og det skal ske nu; skal det have chance for at få effekt, så vi kan leve op til pesticidhandlingsplanens målsætning i 1997, er vi jo nødt til at få det til at virke fra 1995. Jeg vil gerne spørge,